

МИСЛИТИ – І ТВОРИТИ ДОБРО!

МЕДИЧНА КАДЕМІЯ

№ 10 (507)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
14 липня 2020 року

У ДОБРУ ПУТЬ!

ДОРОГІ ВИПУСКНИКИ ТНМУ 2020 РОКУ!

Вітаємо вас з успішним завершенням навчання у Тернопільському національному медичному університеті імені І. Горбачевського. Ви розкрили свої таланти, знайшли справу свого життя, отримали професію за покликанням. У цей день розпочинається новий етап вашого життя, настав час робити усвідомлений вибір і покладатися на власні сили.

Тисячі доріг відкриті перед вами. Кожен з вас обере свій особистий життєвий шлях. Прямуйте ним твердо й упевнено, а успішно розпочати професійну діяльність

чуттях, справах. Бажаємо багато цікавих зустрічей, невичерпного джерела доброти, щоб мудрість і щирість були неодмінними супутниками в житті.

Нехай ваше життя буде наповнене щастям, досягненнями, дивовижними відкриттями! Зичимо вам наполегливості в утіленні ваших мрій. Адже удача завжди супроводжує тих, хто сміливо долає всі труднощі та не втрачає віри.

Упевнені, що кожен з вас досягне професійного визнання, підкорюватиме нові вершини, здобуде багато славних перемог. Тож успіхів вам, шановні

Грейслав ВІЛЬЯМС-СПЕРО, випускниця медичного факультету

усім вам допоможуть знання, уміння та навички, отримані у стінах нашого університету. Від вашої майстерності залежатиме найдорожче для кожної людини – її здоров'я.

Випускний – це свято для всього колективу університету, вас і ваших батьків, рідних. Це гарний привід висловити щирі слова вдячності викладачам за плідну роботу з підготовки висококваліфікованих фахівців медичної галузі, а батькам – за багаторічну підтримку та віру у вас.

Пам'ятайте: справжні скарби – це скарби вашої душі: доброта, щирість, совість. Намагайтеся бути чесними в думках, по-

Віталій ГАЛЕНТЮК, випускник медичного факультету

випускники, щасливої життєвої дороги та наснаги в праці на благо України й охорони здоров'я українського народу.

Ректорат ТНМУ

СТУДЕНТИ: ПОГЛЯД ЗБЛИЗЬКА

Денис ОНОФРІЙЧУК – студент медичного факультету

Стор. 8

З нагоди професійного свята

КОЛЕКТИВ ВИШУ ОТРИМАВ ВІТАННЯ ВІД ВИЩОГО ДУХОВЕНСТВА ТЕРНОПІЛЬСЬКО-ЗБОРІВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ УГКЦ

Єпископ-помічник Тернопільсько-Зборівської архієпархії Теодор (Мартинюк) привітав колектив ТНМУ імені І. Горбачевського з Днем медичного працівника. У вітальному слові була відзначена важливість тривалої співпраці з нашим університетом у спільних зусиллях для духовного зростання майбутніх лікарів, які нестимуть християнські цінності та співчуття до ближнього впродовж своєї професійної діяльності. Владика також наголосив на тому, що Тернопільський на-

ціональний медуніверситет невинно практикує духовні чесноти через волонтерство та добротинну діяльність.

Окрім того, керівництво Тернопільсько-Зборівської архієпархії УГКЦ відзначило професора Михайла Корду почесною грамотою, привітало з обранням на посаду ректора й побажало продовжувати реалізацію свого професійного покликання на благо української медицини та виховання медичної еліти.

Пресслужба ТНМУ

ОТРИМАЛИ ДИПЛОМИ ЗА ПЕРЕМОГУ В РЕГІОНАЛЬНОМУ ВІДБОРІ НА ВІДЗНАКУ – ОРДЕН СВЯТОГО ПАНТЕЛЕЙМОНА

Науковці та викладачі Тернопільського національного медичного університету імені Івана Горбачевського отримали дипломи за перемогу в регіональному відборі відзнаки за професіоналізм та милосердя «Орден Святого Пантелеймона». Професор Михайло Корда вручив дипломи професорові кафедри акушерства та гінекології Стефану Хмілю (номінація «Новатор охорони здоров'я»), завідувачці кафедри фармацевтичної хімії, доцентці Лілії Логойді

(«За наукові розробки в медицині»), завідувачу кафедри медицини катастроф і військової медицини, професору Арсену Гудимі («Взірець служіння суспільству»), професорові кафедри отоларингології та офтальмології Миколі Турчину («Найкращий лікар»).

Нагадаємо, що відзнака за професіоналізм та милосердя «Орден Святого Пантелеймона» є громадською, має професійно-фахову спрямованість. Її присуджують за гуманістичну й благо-

родну діяльність у галузі охорони здоров'я, яка позитивно впливає на свідомість й духовний розвиток українського народу та держави загалом, спрямована на збереження й зміцнення здоров'я українців, виховує толерантне ставлення один до одного та надихає на нові можливості.

Відзнаку присуджують у таких номінаціях: «Найкращий лікар», «Найкращий медичний працівник», «Новатор охорони здоров'я», «За досягнення в міжнарод-

ному співробітництві в охороні здоров'я», «Взірець служіння суспільству».

2018 року поважна рада відзнаки запровадила можливість нагороджувати молодь «Медалю Святого Пантелеймона» у трьох номінаціях: «За лікарське мистецтво», «За турботу та ласку до хворого», «За наукові розробки в медицині».

Торік ввели нову номінацію для іноземців – «За особистий вагомий внесок у розвиток охорони здоров'я України». Наго-

роду в цій категорії отримав почесний професор ТНМУ і наш багаторічний партнер – професор Войцех Барг (Польща). Він є практикуючим лікарем у галузі пульмонології та алергології Вроцлавського медичного університету, організатором Пульмонологічних шкіл на базі Тернопільського національного медичного університету;

Процедура пошуку та висування кандидатів на отримання відзнаки покладається на регіональні ради (здійснюють відбір та аналіз кандидатів в областях) та національну експертну комісію (визначає кращих кандидатів і рекомендує їх поважній раді). Поважна рада, яку представляють моральні авторитети у медичній, культурній, громадській, журналістській, духовній сфері України, визначає лауреатів і присуджує відзнаку.

Бажаємо науковцям і викладачам ТНМУ, які пройшли регіональний відбір, бути гідно оціненими Поважною радою та отримати головну нагороду цієї відзнаки.

Нагадаємо, що урочиста церемонія нагородження щорічно відбувається 9 серпня у День Святого великомученика та цілителя Пантелеймона.

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРАЦІВНИКИ ОТРИМАЛИ ДОСТУП ДО НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

3 липня народні депутати України більшістю голосів (285) прийняли за основу та в цілому як закон проєкт Закону України №3671 «Про внесення змін до деяких законодавчих

актів України щодо окремих питань організації освітнього процесу в сфері охорони здоров'я».

Відтепер науково-педагогічні працівники мають необхідні пра-

вові механізми для того, щоб на законних підставах, без необхідності обов'язкового працевлаштування в закладі охорони здоров'я, надавати медичну допомогу. Також вони мають пра-

воти бути лікуючими лікарями для своїх пацієнтів і що найголовніше – освітній процес буде продовжено.

Якісна медична допомога залежить від якісної практичної

підготовки майбутніх лікарів. Це все залежить від доступу їх до клінічних баз, до практичної частини, до пацієнта.

Цим законом також вирішено питання щодо участі лікарів-інтернів у наданні медичної допомоги під керівництвом лікаря.

Цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

НАШ УНІВЕРСИТЕТ У ТРІЙЦІ ЛІДЕРІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Центр міжнародних проєктів «Євроосвіта» в партнерстві з міжнародною групою експертів IREG Observatory on Academic Ranking and Excellence представив новий – чотирнадцятий академічний рейтинг закладів вищої освіти України «Топ-200 Україна-2020».

Тернопільський національний медичний університет імені Івана Горбачевського цього року посів 3 місце серед медичних і фармацевтичних вишів нашої країни та 25 позицію серед 200 закладів вищої освіти України. Необхідно відзначити, що кожного

року ТНМУ поступово поліпшує свої позиції в цьому рейтингу. Торік наш університет був четвертим серед медичних вишів і 34-м серед 200 ЗВО, тоді, як 2014 року – 14-м серед медичних і 113-м серед усіх вишів України.

Під час складання цього року рейтингу експерти брали до уваги сучасні тенденції розвитку університетів, узагальнені міжнародною конференцією IREG (IREG 2019 Conference, Bologna, Italy, 8-10 травня 2019 року), та Берлінські принципи, які затвердили учасники другої наради IREG

(Берлін, Німеччина, 18-20 травня 2006 року).

Головними показниками оцінювання діяльності університетів є результати інших рейтингів, програм академічної мобільності, участі студентів у всеукраїнських олімпіадах, зокрема, враховують QS World University Rankings, Scopus, Webometrics, участь у програмах Erasmus+ Європейського Союзу, Google Scholar Citations, UniRank, результати Всеукраїнських студентських олімпіад і конкурсів наукових робіт 2018/2019 (за сумою балів), стипендії Президента України та Кабінету Міністрів Ук-

раїни для молодих вчених, кількість отриманих торік патентів вченими університету, середнє зважене значення для рейтингів ЗВО за кількістю поданих заяв абітурієнтами та середнім конкурсним балом 2019 року.

Базовими принципами визначення рейтингів університетів України є:

– Забезпечення повної відкритості, прозорості та незалежності ранжування університетів. Для цього використовували лише відкриті дані прямих вимірів, виставлені на відкритих вебресурсах незалежних національних і міжнародних організацій та установ. Будь-які дані або експертні оцінки самих університетів та органів управління ними не використовували. Методика розрахунків університетських рейтингів є доступною

для громадськості задля перевірки отриманих результатів.

– Врахування всебічності, багатогранності діяльності університетів. З цією метою їхня робота сукупно оцінювалася на більш широкій базі показників порівняно з відомими рейтинговими системами. Зокрема, щорічний рейтинг українських університетів розраховували за десятима показниками, шість з яких є міжнародними, чотири – національними.

– Виходячи з важливості євроінтеграційних процесів вищої освіти України, вагові коефіцієнти міжнародних показників діяльності університетів (результати у світових рейтингах, участь університетів в програмах Erasmus+ Європейського Союзу) встановлені вищими за вагові коефіцієнти національних показників.

Добірку підготовлено за матеріалами пресслужби ТНМУ

Редактор **Г. ШОТ**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК, Л. ХМІЛЯР, М. ВАСИЛЕЧКО**
Комп'ютерний набір і верстка: **Р. ГУМЕНЮК**

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновник:
Тернопільський
національний медичний університет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України
Індекс **23292**

Видавець:
Тернопільський
національний медичний університет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 493-93ПР від 24.11.2010,
видане головним
управлінням юстиції у
Тернопільській області

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 3,33 друк. арк.
Наклад – 1000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Тернопільському національному медичному університеті ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України.
46001, м. Тернопіль, майдан Волі, 1.

ЗАХОДЬТЕ НА НАШ САЙТ: WWW.MEDYCHNA-AKADEMIA.TDMU.EDU.UA ТА НА СТОРІНКУ У FACEBOOK

ПРОГРАМА ЕРАЗМУС+ ВІДКРИВАЄ НОВІ ОБРІЇ ДЛЯ НАШИХ СТУДЕНТІВ

Одним з основних критеріїв визначення успішності є участь ЗВО в грантових програмах і проєктах. ТНМУ в цій царині має багаторічний власний досвід. На початку 2018 року увагу науковців кафедри медичної реабілітації привернуло оголошення на сайті Європейського офісу програми Еразмус+ про участь у грантовому проєкті. Це доволі престижна програма, учасниками якої є понад 150 країн-партнерів, у тому числі й Україна.

Завідувач кафедри медичної реабілітації ТНМУ, професор Ігор Мисула каже, що Еразмус+ є надто масштабна програма Європейського Союзу у сфері освіти, професійної підготовки та мобільності студентської молоді. Коли побачили оголошення, вирішили спробувати й власні сили. Уже на той час ТНМУ був надзвичайно авторитетним закладом освіти, зокрема, в галузі підготовки фізичних терапевтів та ерготерапевтів. Отож сподівалися на успіх. До того наш університет був першим серед медичних вишів, який розпочав готувати фахівців з цього напрямку в Україні й відіграв роль орієнтиру для інших зі створення навчальних планів, програм, практичної підготовки. До конкурсу готувалися ґрунтовно, а вже через пів року надійшла радісна звістка — отримали перемогу, а відтак стали учасниками цього проєкту, куди увійшли й інші ЗВО. Це — три вищі навчальні заклади з України, два з Балтійських країн, Варшавська академія фізичного виховання та університет з міста Порі (Фінляндія). Так сформувалася невелика команда університетів-партнерів, які наразі беруть участь в програмі Еразмус+.

Сам проєкт зорієнтований на те, щоб вдосконалити навчальну програму магістрів за напрямками «фізична терапія» та «ерготерапія». Раніше програма підготовки фізичних терапевтів та ерготерапевтів в українських ЗВО дещо відрізнялася від європейських, але позаяк нинішні орієнтири нашої країни спрямовані на європейські цінності, то дуже важливо й в освіті дотримуватися євростандартів підготовки фахівців.

— Цей проєкт прийшов до нас дуже своєчасно, — твердить професор Ігор Мисула. — Щоправда, в Європі ця спеціальність нині успішно витримує досить жорстку конкуренцію. В Україні ж лише починає набирати обертів і модернізуватися, але потреба в фізичних терапевтах та ерготерапевтах — велика. Це видно з того, якими жаданими на ринку

відновного лікування є нині наші випускники. Вони отримують запрошення від реабілітаційних центрів, керівників лікарень, тренажерних залів і спортивних комплексів, тобто є широке поле для професійної реалізації. Єдина вимога до таких фахівців — володіти сучасними європейськими методиками відновної та реабілітаційної медицини. Тому підготовка фізичних терапевтів та ерготерапевтів за сучасними європейськими стандартами стала для нас питанням номер один. Перше, що зробили, коли стали учасниками проєкту, звірили наші навчальні плани з планами європейських навчальних закладів та з'ясували, в чому «неспівпадіння». Відповідно відкорегували наші навчальні плани й узгодили їх між вітчизняними ЗВО — учасниками проєкту. Нині вже всі вищі, що є учасники проєкту, користуються новим навчальним планом, за яким згідно з європейськими стандартами навчаємо студентів. Варто сказа-

ти, що університети-партнери цього проєкту дуже зацікавлені в нашому університеті, адже мають на меті вивчити наш досвід, зокрема, й щодо впровадження ОСКІ (об'єктивного структурованого клінічного іспиту), бо — це один з елементів підготовки магістрів в Європі. Наразі цей іспит не можна назвати повсякденною практикою в українських закладах, які готують фахівців з фізичної

терапії та ерготерапії, хоча хтось і впровадив його елементи. Тому університети-партнери запропонували, щоб ТНМУ поділився власним досвідом і продемонстрував сам процес проведення такого іспиту, щоб у перспективі створити загальноукраїнське положення ОСКІ. Хочу зауважити, що для втілення цього задуму в нас створені всі можливості, насамперед симуляційний центр з потужною матеріальною базою. Попередньо на наших зустрічах у Києві, Ризі, Варшаві ми вже представляли методику проведення ОСКІ, озвучували організаційні питання, які потрібно вирішувати, і це викликало чималий інтерес колег з програми Еразмус+. У березні вже готувалися провести пробні показові іспити ОСКІ для вишів-партнерів. Але почалася пандемія COVID-19, тому чекаємо на поліпшення ситуації, коли буде дозволено зустрічатися чисельнішою аудиторією.

Для університету участь в проєкті Еразмус+ — значима подія. Євросоюз виділив 60 тисяч євро, аби закупити обладнання та кафедра медичної реабілітації укрупнила свою матеріально-технічну базу — придбала чимало новітнього обладнання. Дуже важливо, що воно вже пройшло й перевірку практикою. Скажімо, пацієнти після інсульту, з обмеженою руховою активністю розповідають, що з допомогою нових методик вони відчули значний прогрес у самопочутті, покращився їхній стан здоров'я. Один з відвідувачів побував у центрах реабілітації в Луцьку, Рівному, Львові, але каже, що найбільш позитивний ефект отримав у нашій третій міській лікарні, на базі якої розташована кафедра медичної реабілітації.

Проєкт Еразмус+ — обопільна вигода для всіх, — переконаний професор Ігор Мисула. — По-перше, для наших студентів, які навчаються за європейськими

Найголовніша особливість цього проєкту в тому, що студенти можуть не лише навчатися, вправлятися на сучасній апаратурі, але й у динаміці відстежувати, який вплив вона чинить на пацієнта. Звісно, майбутнім фахівцям цікаво самостійно провести певні реабілітаційні процедури. «Але це не проста наука, — розповідає асистент кафедри медичної реабілітації Юрій Завіднюк, — бо в реабілітації немає дрібниць. Важливо правильно сформувати програму реабілітації, відкорегувати її залежно від динаміки стану пацієнта, повсякчасно тримати в полі зору деталі, як, скажімо, правильно зафіксувати пацієнта на тренажері, підібрати тривалість та інтенсивність навантажень, обрати зручне для хворого положення тіла, допомогти йому виконати ті чи інші рухи й простежити за правильністю їх виконання та безліч інших нюансів. А ще потрібно знати, як мотивувати хвору людину до дії, навчитися пра-

ших випускників, — каже Юрій Завіднюк, — бо вони можуть сміливо подавати резюме до найкращих закладів з реабілітації не лише України, але й Європи.» Не кожен дипломований фахівець чи випускник нині в змозі працювати з роботизованими реабілітаційними комплексами, а наші — можуть. Для роботодавців зараз дуже важливо, аби фахівець одразу взявся до виконання професійних обов'язків, а не їхав на курси чи додаткові навчання.

Участь в програмі Еразмус+ посприяла не тільки навчанню студентів, але й розширенню сфери професійної компетентності викладачів. Завдяки Еразмусу науковці кафедри мали можливість стажуватися в найкращих реабілітаційних закладах Литви, Латвії, Польщі. Стали повноцінними учасниками реабілітаційного процесу в клініках відновного лікування цих країн. На базі Національного університету фізичного виховання та спорту викладачі й студенти ТНМУ взяли участь у вишколах, які проводили провідні тренери з європейських університетів. Для викладачів підготували широкий спектр тренувальних занять з нейрореабілітації, реабілітації пацієнтів з особливими викликами захворюваннями, після травм, із супутньою патологією та інші. «Відвідуючи такі навчання, кожного разу маємо можливість увібрати той досвід і знання, які за роки праці у фізичній терапії здобули наші європейські партнери. Програма Еразмус+ — це проєкт, який наближує нас до Європи та працює на результат» — зауважує Юрій Завіднюк.

Директор-головний лікар міської лікарні №3 міста Тернополя Юрій Лазарчук зазначає, що завдяки програмі Еразмус+ поліпшили свою матеріально-технічну базу, а відтак підписали угоди з Національною службою здоров'я на медичну реабілітацію хворих неврологічного профілю. Також співпраця з ТНМУ дозволила розширити кадровий ресурс — нині у лікарні працюють фізичні терапевти, асистенти фізичних терапевтів, ерготерапевти, асистенти ерготерапевтів. Це посприяло модернізації реабілітаційної сфери закладу, а відтак збільшився й потік пацієнтів, які потребують відновного лікування. Заняття з хворими проводять на апаратурі європейського класу, це свідчить про високу якість реабілітаційного процесу, що допомагає людям після інсульту, з цереброваскулярними та іншими недугами швидше адаптуватися. Методики, які застосовують науковці ТНМУ, повноцінно повертають пацієнтів до звичного ритму життя.

Лариса ЛУКАЩУК

навчальними планами, по-друге, для нашого університету, авторитет якого зростає і поширюється в Європі. І найголовніше, що новітнє обладнання працює на користь пацієнтів, які отримують якісні сучасні послуги з реабілітації, до того ж — безкоштовно.

Нині в цій майстерній здоров'я не лише навчають студентів за сучасними європейськими технологіями, але й повертають пацієнтів до повноцінного життя. Ще до оголошення карантину вдалося побувати в цій просторій залі, начиненій усілякою апаратурою, та побачити все на власні очі. Серед розмаїття нового інвентаря для реабілітації — традиційні в європейських клініках, але новинки для наших медзакладів. Це — мотори, реабілітаційні столи, сходи для навчання ходьби, мануальні столики для дрібної моторики, вертикалізатори, бруси з перешкодами для навчання ходьби та багато іншого.

вильно оцінювати ефективність обраних заходів. Із здавалося б, дрібних моментів складаються пазли великого реабілітаційного процесу.

Особливо топовими у студентів вважають роботизовані реабілітаційні комп'ютерні системи Пабло і Тімо, бо це надзвичайно новітня технологія, яку наразі впроваджують у більшості європейських реабілітаційних клінік. Спочатку студенти один на одному апробовують апаратуру та спостерігають, як працюють викладачі, а вже згодом відпрацьовують певну навичку безпосередньо з хворими. Завдяки Еразмусу+ майбутні фізичні терапевти мають змогу працювати на сучасній техніці, яка є лише в кількох клініках України. Головне в тому, що за невеликий термін можна досягнути реального результату в реабілітації недужого.

— Така практика є чудовим стартовим майданчиком для на-

У Маркеса якось зустріла вислів про те, що життя – це не ті дні, що минули, а ті – що запам'яталися. Впевнена, що в нинішньої героїні нашої рубрики «Вітальня» – доцентки кафедри клінічної фармації ТНМУ Валентини Тюріної, значимих і пам'ятних днів у житті було чимало, як і досягнень на власній ниві наукового пошуку. Своїм сходженням у медичній царині вона завдячує наставникам. Власні ж риси – наполегливість, працелюбність, відповідальність і велике бажання займатися медичною наукою допомогли їй досягнути вагомих професійних вершин. Валентина Федорівна – авторка понад 120 наукових праць, авторського свідоцтва на винахід. Серед її наукового доробку – чотири раціоналізаторські пропозиції та довідник для практикуювальних лікарів «Раціональна фармакотерапія хронічних захворювань печінки».

«ЗРОСТАЛА В ДРУЖНІЙ РОДИНІ, ДЕ ПАНУВАЛА ЗЛАГОДА Й ЛЮБОВ»

– Валентино Федорівно, де минули ваші дитячі роки, як виник задум обрати шлях медицини?

– Моє дитинство минуло в мальовничому селі Плужне Ізяславського району, що на Хмельниччині. Коли намагалася віднайти дані про місце, де народилася, то була дуже подивована, що перша згадка про нього сягає

– Олена Юхимівна обіймала дві посади – лікарки-інфекціоністки та терапевтки. На жаль, уже немає з нами моїх батьків, але вони були гарним прикладом для наслідування, заклали в мене такі риси, як працелюбність, самостійність, відповідальність, чесність, порядність, любов до людей. Батько закінчив Львівський зооветеринарний інститут та Кременецький пединститут, мав дві вищі освіти, а мама – випускниця Київського медінституту. Я зростала в дружній родині, де панувала злагода, любов. Тато працював у ветлікарні, а мама – в місцевій лікарні. Пригадую, як мама і вдень, і вночі, у

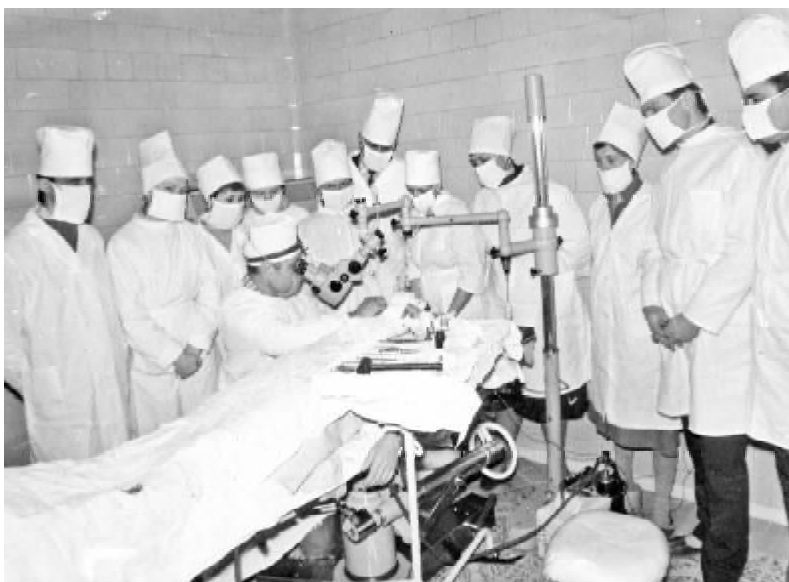

Валентина ТЮРІНА з однокласниками в день свята останнього дзвоника (1982 р.)

ще XVI століття. А під 1624 роком Плужне згадується навіть в Острозькому літописі. В певні роки воно було власністю князя Острозького, великого коронного гетьмана Станіслава-Яна Яблоновського. Це надзвичайно цікава в історичному сенсі місцина, бо події всіх подальших століть зробили тут свої відмітки. Взагалі ж це такий райський куточок Поділля, де в давні часи бували навіть відомі світові особистості – віденський художник Генріх Пейєр, місцеві краєвиди змальовував пейзажист Наполеон Орда. Обабіч села розкинулося озеро, густі ліси, зелені поля та урочища. Кожне з них навіть має власну назву, скажімо, урочища Круглик, Замчисько. У спадок від колишніх власників села залишився старий панський парк, який є пам'яткою архітектури, колишня резиденція князів Яблонських-Тишкевичів. На жаль, палац Тишкевичів був знищений 1919 року під час нападу більшовиків, а парк залишився, нині там є дерева, яким понад сто років. Ось така коротенька «біографія» моєї малої батьківщини.

Сім'я, в якій я зростала, належала до так званої сільської інтелігенції. Тато – Федір Васильович працював ветлікарем, а мама

спеку і холод поспішала на виклики в найвіддаленіші куточки нашого великого села, а воно розкинулося на кілька кілометрів, а колись було в статусі райцентру. Доводилося діставатися й інших населених пунктів, бо лікарня обслуговувала мешканців навколишніх сіл. Своє дитинство згадую, як прекрасний час, окрім мене в родині зростали ще старша сестра Людмила та молодший брат Віктор. Батьки оговорили нас любов'ю й створю-

Валентина ТЮРІНА на практичному занятті з отоларингології (1987 р.)

Доцентка Валентина ТЮРІНА:

вали всі умови для творчого розвитку, навчання. Згодом сестра обрала фах лікарки й стала терапевткою, а брат, як тато, обрав професію ветлікаря.

«ТВЕРДО ВІРИЛА: ЩОБ ЧОГОСЬ ДОСЯГТИ В ЖИТТІ, ТРЕБА БАГАТО ПРАЦЮВАТИ»

Отож, з вибором професії я не сумнівалася, була впевнена – лише медицина. Першим моїм наставником стала мама, а також сестра, яка на той час опанувала медичну науку в нашому інституті. Щодо того, який навчальний заклад обрати, то з цим також не було особливих проблем – вирішила вступити туди, де навчалася моя старша сестра. Вона часто ділилася зі мною враженнями від навчання, розповідала про студентське життя, тому альтернативи не було – лише Тернопільський медінститут. Щоправда, вступила я з другої спроби, бо з першої зрідка кому й вдавалося. Щоправда, я

наполегливо йшла до своєї мети стати лікаркою, отож доля мені посміхнулася.

Учитися було надзвичайно цікаво, багато часу віддавала навчанню, але не шкодую про те,

матеріал, квапилися на практичні заняття в лікарні. Чого лише вартували історії хвороб пацієнтів! Непросто було опанувати цю науку. Вже зараз з погляду дорослої людини розумію, що ті історії, які з нами «подорожували» і читалкою, і гуртожитком і навчальними аудиторіями – це, власне, й були унікальні життєписи окремих людей, з їхніми уподобаннями, звичками та вадами та, звісно, хворобами, які ми мали описувати. Не одну годину доводилося просидіти в «читалці», обираючи потрібну літературу, щось занотовувати, аналізувати, але мені дуже подобалася така робота. Можливо, саме тоді й прокинулися мої перші спроби чи то тяжіння до наукової роботи. Звісно, особливий професійний інтерес викликала в нас

робота в клініці, коли перед тобою пацієнт і ти сама можеш розпитати його про хворобу, провести дослідження, діагностику та призначити лікування разом з наставником. З великим захоп-

Валентина ТЮРІНА з однокурсниками під час екскурсії (1985 р.)

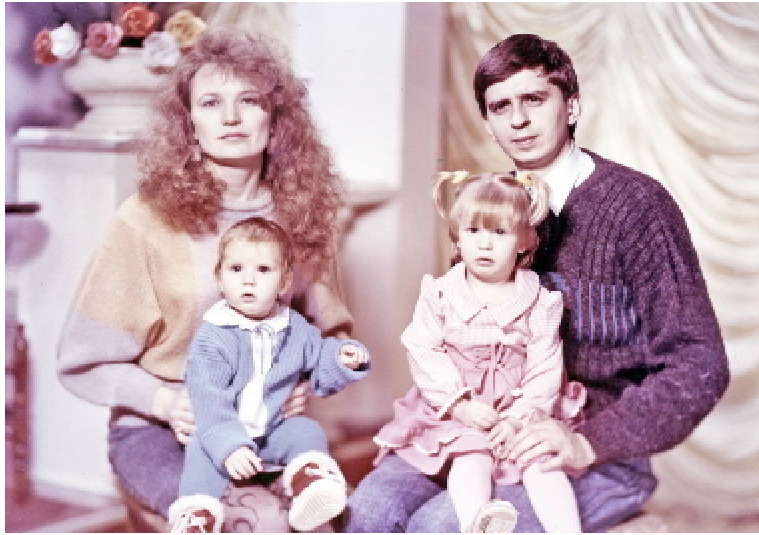
Валентина ТЮРІНА з однокурсниками (1 травня 1988 р.)

бо мої студентські роки були витрачені не надарма. Твердо вірила: щоб чогось досягти в житті, треба багато працювати та не чекати миттєвого результату. Якщо прагнеш чогось домогтися, необхідно бути готовим до випробувань і навіть невдач. Навчання саме в медичному інституті доволі відрізнялося, бо ми вже чи не з першого курсу стикнулися зі зворотнім боком людського життя, де є смерть, хвороби – годинами сиділи в «анатомці», вивчаючи анатомічний

ленням ми літньої пори їхали на виробничу практику, переважно в районні лікарні Тернопільщини та Полісся. Найбільше запам'яталася лікарська практика після четвертого та п'ятого курсів, де ми здобували більше практичних навичок. Мої перші університети минули на Рівненщині, в Острозькій та Дубнівській районних лікарнях. І донині гріють гарні спогади про лікарів цих медичних закладів, наших наставників, які передавали нам все, чим самі володіли.

«ЩАСТЯ – ЦЕ КОЛИ МАЄШ ГАРНУ СІМ'Ю ТА УЛЮБЛЕНУ СПРАВУ»

Певна річ, що, крім навчання в інституті, в ті роки були й культурно-масові заходи, так це тоді називали. Я з великим інтересом відвідувала вечори, зустрічі з цікавими людьми, екскурсії у визначні місця України. Чомусь особливо запам'яталася поїздка з одногрупниками до Вінниці, де побували в музеї видатного хірурга, вченого, гуманіста Миколи Пирогова. Вразила сама постать і цікаві факти з біографії цієї непересічної особистості. А ще згадалися мандри нашими славними Карпатами до Яремче та інших містечок, де від гірських краєвидів просто дух захоплює. Багато подорожували й замками Західної України, тоді я відкрила для себе цей утаємничений світ минувшини, де кожний камінець і цеглинка не буди-

Валентина ТЮРИНА з чоловіком Павлом, доньками Оленою та Інною (1993 р.)

мене знаковим, бо я розпочала навчання в клінічній ординатурі

рович Кузів. Саме він запропонував і тему моєї майбутньої дисертації, яка мене одразу полонила своєю науковою новизною та практичною значимістю. Дисертаційна робота була присвячена природному методу лікування, що в ті часи було доволі сміливим кроком, зокрема, розвантажувально-дієтичній терапії. Це дуже цікава тема, бо метод, заснований на розвантажувальній терапії, є доволі ефективним у комплексному лікуванні недуг, а також і в профілактиці захворювань, особливо – в часи урбанізації, гіподинамії та нервово-психічних перевантажень. Його історія налічує вже не одну тисячу років, бо сягає ще часів Гіппократа, який стверджував, що «чим більше ви годуєте хворе місце, тим більше погіршується його стан». Про ефективність голодування мовив і відомий американський лікар минулого століття Джефферсон, який заува-

жував, що «голодування – це ліки, які не купиш в жодній аптеці, але це ліки, які може використати кожен з нас». У цьому, напевно, й унікальність цього способу оздоровлення.

«АПРОБУВАЛА НА СОБІ МЕТОДИКУ ЛІКУВАЛЬНОГО ГОЛОДУВАННЯ»

– Відомі факти, коли лікарі, аби упевнитися в ефективності своїх ліків чи створити нову вакцину, на собі випробовують їхню дієвість. Вам, як мовиться, сам Бог велів?

– Я апробувала на собі методику лікувального голодування. Розвантажувальний період становив сім днів, а відновний – три. Перші три дні почувалася чудово, а вже на 5-7 день стало трішки важкувато, бо з'явилася слабкість у тілі. Щоправда, потім настає перехідний період, коли організм переходить з зовнішнь-

використовували в лікуванні хворих. Але голодування це не лише турбота про здоровий організм, тіло, але й дух. Мені хотілося самій відчувати, а що ж відбуватиметься зі мною та які емоції переживає людина на розвантажувально-дієтичній терапії. Найперший орган, точніше, їх кілька, які активно реагують на те, що їжа вже не надходить до організму, це шлунково-кишковий тракт. Органи травлення першими входять у цей процес і перебувають у стані відпочинку, звільняються від шкідливих речовин, що потрапляють до організму разом з продуктами харчування. Так настає повний фізіологічний спокій. Коли не надходить харчування ззовні, організм використовує так звані приховані запаси енергії, «поїдаючи» слабкі, почасти хворобливі клітини. Так «запускається» процес очищення. Згодом «пробуджуються» й інші органи, які отримують друге дихання, скажімо, мозок починає продуктивніше працювати. Хочу зауважити, що

Аспірантка Валентина ТЮРИНА (третя, горішній ряд) зі співробітниками кафедри шпитальної терапії №1 (1999 р.)

вельні матеріали, а унікальні історичні артефакти. Група ж мені «дісталася» пречудова, згуртована, як єдина родина. Після закінчення інституту ми не розірвали зв'язки, підтримуємо стосунки, часто зорганізовуємо зустрічі. Торік відзначили тридцятиріччя з часу закінчення інституту. Серед моїх однокурсників багато відомих у галузі охорони здоров'я особистостей, є також викладачі нашого університету.

– Спеціалізацію яку обрали?

– Хотіла, як мама, бути терапевткою. Хоча в ті часи не завжди твої бажання збігалися з можливостями, але мені пощастило, тож отримала ту спеціальність, про яку мріяла. Ми з чоловіком, який обрав офтальмологію, мали скерування на роботу в медичні заклади Херсонщини. Поїхали до Херсона на навчання в інтернатурі, а після закінчення працювали в лікарнях міста. Отримавши великий практичний досвід, хотіла надалі навчатися. Я завжди прагнула професійного розвитку, наукового пошуку, тож вирішила вступити до клінічної ординатури рідного інституту. 1996 рік був для

на кафедрі шпитальної терапії №1, а згодом вступила до аспірантури й продовжила роботу над кандидатською дисертацією.

«ДИСЕРТАЦІЙНА РОБОТА БУЛА ПРИСВЯЧЕНА ПРИРОДНОМУ МЕТОДУ ЛІКУВАННЯ»

– Як розпочалася тернопільська сторінка вашого життя?

– Тернопільщина повернулася в моє життя разом зі вступом до ординатури. Саме в клінічній ординатурі я розпочала роботу над кандидатською дисертацією. Дякувати Богу, мені поталанило на добрих людей. Моїм науковим керівником і наставником став професор, завідувач кафедри шпитальної терапії №1 Петро Пет-

динамії та нервово-психічних перевантажень. Його історія налічує вже не одну тисячу років, бо сягає ще часів Гіппократа, який стверджував, що «чим більше ви годуєте хворе місце, тим більше погіршується його стан». Про ефективність голодування мовив і відомий американський лікар минулого століття Джефферсон, який заува-

Валентина ТЮРИНА зі студентами кураторської групи №6

ого харчування на внутрішнє, й значно кращає. З'являється приплив сил, відчуття польоту та легкості в тілі.

Узагалі ж науковий інтерес був у пріоритеті, бо це метод, який

лікувальний піст має й дуже потужну оздоровчу дію, яка базується на активації захисних сил організму, тобто тимчасова відмова від їжі викликає підвищення життєвого тону, поліпшення загального самопочуття. Пацієнти, які лікувалися за цією методикою, зауважили, як у них покращилася пам'ять, зір, нормалізувався артеріальний тиск, зменшився біль. Відбулося омолодження тканин, виділення токсинів і руйнування патологічно змінених тканин. Узагалі ж лікувальний піст чинить сприятливу дію на увесь організм і допомагає хворим ефективніше навіть, ніж ліки, бо це не шкідливий, високоефективний метод лікування, особливо для людей, в яких медикаментозна алергія. Для них лікувальне голодування є методом вибору.

– Які хворі наважилися взяти участь у вашому експерименті, адже відомо, що лікувальне голодування на той час ще не було офіційно визнаною методикою?

(Продовження на стор. 6)

Валентина ТЮРИНА (вгорі, перша праворуч) зі співробітниками кафедри шпитальної терапії №1 (90-ті роки)

ДОЦЕНТКА ВАЛЕНТИНА ТЮРІНА: «ЩАСТЯ – ЦЕ КОЛИ МАЄШ ГАРНУ СІМ'Ю ТА УЛЮБЛЕНУ СПРАВУ»

(Закінчення. Поч. на стор. 6-7)

– Лікувальний піст належить до альтернативних методів лікування. В основу моєї дисертаційної роботи ввійшла група пацієнтів, хворих на бронхіальну астму та хронічний обструктивний бронхіт. Усі вони перебували в другій міській лікарні м. Тернополя. З цими хворими я й працювала та побачила високу ефективність методу – буквально на очах поліпшувалося їхнє дихання, покращувалися функціональні та інші показники. Ясна річ, що розвантажувальний період у кожного був різний, це залежало від важкості захворювання, супутньої патології. Чим довше тривав піст, тим більше потребував часу період відновлення. Варто зауважити, що двадцять п'ять років тому в наших клініках не особливо практикували цей метод, а мій науковий керівник – професор Петро Петрович Кузів запровадив цю методику в Тернополі, в другій міській лікарні. Звісно, були на лікуванні пацієнти й з іншою патологією. Впродовж терапії голодом лікарі скуппульозно відстежували всі показники на старті, під час цього процесу й на завершенні, коли людина поступово виходила з голодування. Приємно було спостерігати за

торів і лаборантів кафедри шпитальної терапії №1.

«СФЕРОЮ МОЇХ НАУКОВИХ ІНТЕРЕСІВ СТАЛА ФАРМАКОТЕРАПІЯ»

– Як трапилося, що ви змінили напрямок своєї наукової діяльності?

– Наразі сфера моїх наукових інтересів – фармакотерапія, тобто раціональне лікування хвороб з допомогою лікарських засобів. Справа в тому, що після закінчення аспірантури я працювала на посаді асистентки цієї ж кафедри, але коли 2003 року відкрили курс клінічної фармації при кафедрі фармацевтичних дисциплін, мені запропонували нове місце роботи й одразу призначили завучем кафедри. Тоді завідувачем курсу був Іван Миколайович Кліщ, нині – проректор з наукової роботи ТНМУ, професор. 2004 року цей курс перейменували в кафедру клінічних дисциплін з клінічною фармацією, а згодом – вона стала кафедрою клінічної фармації. 2010 року кафедру очолила професор Олена Євгенівна Самогальська. Тож з першого дня заснування цього навчального

Валентина ТЮРІНА (перша ліворуч) зі співробітниками кафедри шпитальної терапії №1 (90-ті роки)

«ЛЮБЛЮ ВІДПОЧИВАТИ ІЗ СІМ'ЄЮ, КОЛИ ПОРУЧ НАЙРІДНІШІ ЛЮДИ»

– Окрім наукової роботи, занять зі студентами, чи маєте захоплення, які допомагають вам відпочивати від буденності та черпати натхнення?

– Найкращий відпочинок для мене – це подорожі та нові враження. Люблю відпочивати із сім'єю, коли поруч найрідніші люди – чоловік, доньки, маленька внучечка, а також друзі. Мандруємо і за кордоном, і Україною. Особливо мені подобаються природні заповідники, бо там нерукотворна краса певної місцини, і кожного разу можна відкривати для себе щось нове, ще незвідане. Хоча від архітектури мегаполісів і невеличких містечок я також у захопленні, бо насолоджуюся витворами відомих майстрів. Однією з останніх була подорож до Австрії. Особливе враження справив Відень, який ще інколи називають столицею вальсу. Коли потрапляєш у це чарівне місто, то захоплюєшся в нього назавжди. Підкорила й столиця Чеської Республіки – Прага, вуличками якої

можна блукати годинами, насолоджуючись відгомном століть. Кожна країна чи місто для мене – це можливість нових вражень і відкриттів. Пригадую подорож до національного парку Бастай у Саксонській Швейцарії. Це неперевершено мальовнича місцевість серед піщаних гір, здається, височезні скелі своїми вершинами сягають неба, а мандри

розводити квіти як кімнатні, так і у відкритому ґрунті, маю чимало сортів глідюлусів, розмаїтих ірисів. Коли кілька років тому відпочивали в Грузії та Криму, то привезла звідти цілий оберемок усіляких тамтешніх рослин. З Кавказу потрапив на мою ділянку морозник кавказький (наукова назва – гелеборус). Унікальність цієї квіткі в тому, що вона цвіте взимку. На моїй клумбі є й мініатюрна папороть (пелея), її ще називають кнопковим чудом. Ця рослина дуже витончена та красива. Серед кримських красунь – агава американська жовтовідторочена. Край її листка з жовто-білими смужками, що надає рослині декоративного вигляду, та юка садова – дерево щастя. Здається, ще нещодавно вони були маленькими кушниками, а нині ці розкішні рослини є чудовою окрасою.

– Що приносить найбільшу радість?

– Родина. Коли збираємося разом, то для це мене найщасливіші миті. Голова нашої сім'ї – мій чоловік, Павло Анатолійович,

Доцентка Валентина ТЮРІНА (друга ліворуч) з колегами кафедри клінічної фармації (2012 р.)

пацієнтами, які нам повірили, а відтак оздоровили свій організм, поліпшили здоров'я. Ми ж отримували слова вдячності та самі тішилися, що люди поверталися додому з вірою в цей природний метод лікування та з чудовим самопочуттям. Для мене ж цей період мого життя – навчання в аспірантурі, написання кандидатської дисертації був певним етапом професійного ствердження, наукового злету, яким я завдячую своєму науковому керівникові, професору Петрові Петровичу Кузіву. Я завжди відчувала його щирі підтримку, і рада, що доля подарувала мені такого наставника та дружній колектив – професорів, доцентів, асистентів, магістрантів, клінічних ордина-

підрозділу й донині виконую обов'язки завучки, займаюся організаційними питаннями навчання студентів, а ще – науковою, лікувальною роботою. На нашій кафедрі викладаємо студентам ТНМУ клінічні дисципліни, тобто клінічну фармацію, фармакотерапію та інші. Це дуже важливі науки, що поєднують фармацевтичні й клінічні аспекти лікознавства, адже лише в нас студенти фармацевтичного факультету вивчають ази щодо клініки захворювань, особливостей комплаєнсу. В майбутньому ці знання їм дуже згодяться в практичній роботі, коли буде потрібно вести діалог з клієнтами, допомогти їм підібрати безрецептурні лікарські препарати.

Доцентка Валентина ТЮРІНА під час навчальної практики зі студентами (2011 р.)

романтичними лабіринтами печер аж дух захоплюють. Ці враження на все життя.

Звісно, як усі жінки, люблю вирощувати квіти та всіляку городину. Не втомлююся за ними доглядати, бо кожна квіточка та рослинка тішить око й приносить радість. Кажуть, що праця на землі додає сил, енергії, і я це відчуваю. Особливо люблю

ми познайомилася ще в інституті, спочатку симпатизували одне одному, а згодом одружилися, тож на інтернатурі вже поїхали разом. Він моя людина по житті, моя підтримка та опора. В нас спільні інтереси, погляди, ні на мить не пошкодувала, що вийшла за нього заміж. Він чудовий сім'янин і кваліфікований лікар-офтальмолог. Маємо двох доньок, якими пишаємося й дуже любимо. Старша – Інна, закінчила Тернопільський національний технічний університет. Навчалася одразу на двох факультетах – комп'ютерні науки та економічна кібернетика. Вона займається підприємництвом. Донька Олена обрала нашу професійну стежку, працює лікаркою-офтальмологом. Найбільша радість – це маленька внучечка Ніколь. Проведений з нею час приносить велике задоволення, багато позитивних емоцій та відчуття безмежної радості. Взагалі ж щастя – це коли маєш гарну сім'ю та улюблену справу, яка приносить задоволення.

Валентина ТЮРІНА під час літнього відпочинку (м. Очаків, 2013 р.)

Лариса ЛУКАЩУК

6 липня відзначила ювілейний день народження ветеран ТНМУ Олена Іллівна ЛЕСЬКІВ

Вельмишановна
Олено Іллівно!
Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення медичного училища у стінах Тернопільського медуніверситету Ви успішно пройшли 44-літній трудовий шлях: спочатку лаборантки кафедри шпитальної терапії, після закінчення біологічного факультету Тернопільського педінституту – старшої лаборантки кафедри шпитальної терапії, внутрішньої медицини №1, а останні 20 років – кафедри пропедевтики внутрішньої медицини.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають та щиро шанують Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені медаллю «Ветеран праці», подяками адміністрації університету.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування молодими працівниками.

Бажаємо Вам, вельмишановна Олено Іллівно, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, щасливого довголіття.

Нехай здоров'я, радість і достаток
Сипляться, немов вишневий цвіт,
Хай малює доля з буднів свято,

І дарує Вам багато літ!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

10 липня виповнилося 50 років фахівцю віварію ТНМУ Петрові Богдановичу МЕЛЬНИЧУКУ

Вельмишановний
Петре Богдановичу!
Сердечно вітаємо Вас з 50-літтям!

Після закінчення ветеринарного відділення Буцацького сільськогосподарського технікуму, 17 років практичної роботи за фахом у стінах ТНМУ імені І.Я.Горбачевського Ви успішно пройшли 14-літній трудовий шлях ветфельдшера, фахівця одного з найважливіших навчально-наукових підрозділів – віварію.

Ректорат, профком та увесь колектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас за багаторічну невтомну працю і високий професіоналізм. Особливо цінуємо Ваш досвід, організаторський талант, вміння пра-

цювати з людьми, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, праце-

любність, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування молодими працівниками.

Бажаємо Вам, вельмишановний Петре Богдановичу, міцного здоров'я, невичерпної енергії, нових успіхів у Вашій шляхетній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Нехай добром наповнюється хата,
Достатком, щирістю і сонячним теплом,
Хай буде вірних друзів в ній багато,

Прихильна доля огорта крилом!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

20 липня відзначатиме ювілейний день народження доцентки кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією ТНМУ Олександра Михайлівна ШУЛЬГАЙ

Вельмишановна
Олександро Михайлівно!
Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом, після закінчення інтернатури, успішно пройшли 23-літній трудовий шлях клінічної ординаторки кафедри педіатрії ФПО, асистентки кафедри пропедевтики дитячих хвороб, кафедри педіатрії, а останні майже 12 років – доцентки кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають та щиро шанують Вас як одну з талановитих випускниць третього покоління, відомого науковця, висококваліфіковану клініцистку-педіатриню, досвідчену педагогиню та виховательку студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне вико-

нання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною є Ваша громадська діяльність, зокрема, як кураторки студентських груп, відповідальної за лікувальну роботу кафедри, членкині екзаменаційної

комісії відділу незалежного тестування знань студентів.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначена грамотами обласної ради, міського управління охорони здоров'я, гра-

мотами й подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, жіноча чарівність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Олександро Михайлівно, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного, щасливого життя.

Хай сміється доля, мов калина в лузі,
У родиннім колі, серед вірних друзів.

Хай крокують поруч вірність і кохання,
Хай здійсняться мрії і усі бажання!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

13 липня відзначила ювілейний день народження фахівчиня видавництва «Україмедкнига» ТНМУ Оксана Іванівна ПУХАЛЬСЬКА

Вельмишановна
Оксано Іванівно!
Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Львівського політехнічного інституту, 20 років роботи за фахом у стінах Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Ви успішно пройшли понад 18-літній трудовий шлях інженерки першої категорії, фахівчині редакційно-видавничого відділу одного з найважливіших підрозділів нашого навчального закладу – видавництва «Україмедкнига».

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають та щиро шанують Вас як висококваліфікованого фахівця за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначена подяками адміністрації університету.

Ваші порядність, працелюбність, пунктуальність, інтелігентність, жіночність, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування молодими працівниками.

Бажаємо Вам, вельмишановна Оксано Іванівно, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення й життєвого оптимізму, наснаги, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя та затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Хай злагода буде, хай буде любов,

Хай тисячу раз повторяться знов

Хороші, святкові і пам'ятні дні,

Хай сонце всміхається Вам у житті!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

19 травня відзначила ювілейний день народження ветеран ТНМУ Галина Михайлівна ШМИНДЮК

Вельмишановна
Галино Михайлівно!
Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви пройшли 37-літній трудовий шлях бібліотекарки, старшої бібліотекарки одного з найважливіших підрозділів вищого навчального закладу – бібліотеки в перший період становлення та подальшого розвитку університету.

Ректорат, профком і весь ко-

лектив університету глибоко поважають та щиро шанують Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваша професійна та громадська діяльність неодноразово відзначена подяками ректора інституту.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування молодими працівниками.

Бажаємо Вам, вельмишановна Галино Михайлівно, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, людського тепла, душевного спокою, добробуту, родинного благополуччя й затишку, щасливого довголіття.

Хай на життєвій Вашій довгій ниві
Росте зерно достатку і добра,
Щоб Ви були здорові і щасливі,
Щоб доля тільки світлою була.

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

СТУДЕНТИ: ПОГЛЯД ЗБЛИЗЬКА

ДЕНИС ОНОФРІЙЧУК: «ОТРИМАНІ ЗНАННЯ ХОЧУ ВИКОРИСТАТИ НА КОРИСТЬ УКРАЇНИ»

Денис Онофрійчук, успішно склавши літню екзаменаційну сесію, перейшов на 6 курс медичного факультету. Про те, як минув навчальний рік, про медичну спеціальність, яка найбільше до душі та яку хотів би обрати в майбутньому, про улюблені заняття на дозвіллі й плани на літо Денис розповів в інтерв'ю газеті «Медична академія».

— Щоб стати добрим лікарем, треба багато вчитися, опановуючи теорію та практику. Це не легко, але головне — бажання і наполегливість. Ви є успішним студентом та активним учасником цікавих культурних й інших заходів, що відбуваються в нашому університеті. Які з них вам особливо сподобалися?

— Одні з найкращих вражень залишив по собі «Студентський квест» — цікаве спортивно-інтелектуальне змагання, що вперше відбулося три роки тому з ініціативи студентки нашого університету Юлії Бандрівської й відтоді набуває дедалі більшої популярності. Я долучився торік. Цього року у «Студентському квесті» взяли участь 12 команд. Побільшало й локацій, які треба було пройти учасникам. Кожна нова локація передбачала нове цікаве завдання. Мета такого заходу — насамперед, об'єднавши студентів різних факультетів, курсів, навчити їх працювати разом, в одній команді, формуючи у собі лідерські якості та вміння спільно знаходити правильне рішення. Завдання були не складні, але цікаві. Я фотографував учасників змагань. Гадаю, що й через багато років їм буде цікаво переглядати ці світлинки, згадуючи свою студентську юність. Долучався також до організації конкурсу краси та грації «Студент ТНМУ-2019» і різноманітних мистецьких заходів, що відбуваються з ініціативи «Творчого колективу ТДМУ», який діє в університеті та об'єднує багато яскравих творчих особистостей. Роблю це за покликом душі. Був також членом організаційного комітету з підготовки й проведення виборів ректора ТНМУ ім. І.Я. Горбачевського, що відбулися 17 червня цього року.

— Звідки бере початок ваша життєва стежина?

— Мені 23 роки. Народився в Хмельницькому. Після 9 класу вступив до Хмельницького базового медичного коледжу, який закінчив з відзнакою. Тож моя перша спеціальність — фельдшер. У нашій родині я перший отримав медичний фах. Бабуся Станіслава В'ячеславівна тричі вступала до Вінницького медичного університету, але, на жаль, не судилося.

— Зате в бабусі є всі підстави пишатися успіхами внука.

— Так, моє захоплення медициною вона підтримує. І батьки теж, хоча в них інші професії. Мама — вчителька молодших класів, вітчим — приватний підприємець.

— Коли стали студентом ТНМУ?

— У ТНМУ почав навчатися 2016 року. Спочатку хотів вступати до Буковинського державного медичного університету, де на той час навчався мій шкільний друг Олег, який роком раніше закінчив Хмельницький медичний коледж. Чернівці мені сподобалися, однак, поміркувавши, віддав перевагу ТНМУ й подав документи на 2 курс медичного факультету. Тішуся, що навчаюся саме тут. Вважаю наш університет найкращим медичним вишем України, де студентам дають відмінні знання та немає корупції.

— Яка медична спеціальність вам найбільше до душі?

— Хірургія. Захопився нею ще в коледжі, де куратором нашої студентської групи був прекрасний хірург і педагог. І хоч спочатку не планував здобувати вищу медичну освіту, бо хотів стати масажистом і відвідував курси лікувального масажу, але хірургія перемогла й я вже не бачив себе в якійсь іншій галузі медицини. Хоча й вагався: може, це мої юнацькі фантазії? Та з часом захоплення хірургією лише міцніло, тому вирішив вступати до медуніверситету, щоб здійснити власну мрію. Був учасником олімпіади з хірургії, де серед студентів 4 курсу посів перше місце. Після 3 курсу почав ходити на чергування в хірургічне відділення Хмельницької міської лікарні, де мав літню виробничу практику. Асистував під час операції. Влітку 2017 року разом з групою студентів нашого університету, які долучилися до проєктів платформи UAmed, стажувався в інституті хірургії Valikhnovski Surgery Institute. Це один з провідних медичних закладів України, який очолює відомий пластичний та реконструктивний хірург Ростислав Валіхновський, випускник ТНМУ. Триденний практично орієнтований вишкіл з базової практичної хірургії для студентів-медиків та інтернів дуже сподобався. На свинячих органах відшліфував навички з накладання судинних швів, в'язання вузлів. Поглибив також власні знання — теоретичні й практичні — з методики операцій, базових у хірургії, як, приміром, сучасні способи виконання кишкового анастомозу «бік до боку».

— Спеціальність «хірургія» має багато напрямків. Який з них хотіли б обрати в майбутньому?

— Дуже подобається нейрохірургія. І знову ж таки, завдяки чудовим вчителям. Зокрема, на формування моєї особистості вплинув Ігор Миколайович Бойко — заступник головного лікаря дитячої лікарні в Хмельницькому, нейрохірург, який також є випускником нашого уні-

верситету. Велику роль зіграло й знайомство з нейрохірургом Тернопільської університетської лікарні, доцентом, завідувачем курсу нейрохірургії Петром Степановичем Гудаком. З кожною лекцією Петра Степановича моє зацікавлення до цієї галузі медичної науки зростало. Користуючись нагодою, хочу подякувати своїм наставникам.

— Навчальний рік закінчився. Які плани на літо?

— Через епідемію коронавірусу плани довелося переглянути. Пройшовши конкурсний відбір, мав їхати до Польщі на міжнародну студентську конференцію, присвячену організації системи охорони здоров'я в Європейському Союзі. А пізніше, за програмою міжнародного обміну, — на виробничу практику в одну з найкращих клінік Стамбула. На жаль, тепер доведеться зачекати.

— Ваші захоплення?

— У шкільні роки займався карате, грав у волейбол. Але найбільшим моїм захопленням було та залишається фотографування. Особливо подобається фотографувати молоді пари. Я люблю дарувати позитив, а яскраві весільні світлинки, сповнені радості, любові, щастя, — це невичерпне джерело позитивних емоцій. Їх треба зберегти не лише в пам'яті, а й на світлинах. А ще мене надихають подорожі, тож, вирушаючи кудись, завжди беру із собою фотоапарат.

— Де вже побували?

— В багатьох країнах, зокрема, в Іспанії, Італії, Франції, Нідерландах, Німеччині, Польщі, Австрії, Єгипті.

— В якій країні найбільше сподобалося?

— В Іспанії. Демократична, гостинна, сонячна країна. І люди там доброзичливі, привітні, позитивні. До іноземців ставлення дуже приязне, тож, навіть не маючи громадянства, почувався повноцінним членом суспільства. Дуже сподобалися також Нідерланди. Хоч клімат там не такий теплий, як в Іспанії, але люди такі ж толерантні. Їм все одно, звідки ти приїхав та який у тебе достаток. Головне — щоб з добрими намірами. Ми в Україні теж хочемо, щоб до нас приїжджали з добрими намірами.

— З чим пов'яжете своє майбутнє?

— З Україною. Наразі я спрямований на здобуття вищої медичної освіти. Хочу стати добрим лікарем. Відмінний фахівець, жаданий на ринку праці, зможе реалізувати себе будь-де. За кордоном працювати, можливо, легше, можливо — важче. Але мені було б важче, бо я хочу бути своїм серед своїх і використати отримані знання на користь України.

— Ваше життєве правило?

— Стався до інших людей так, як хочеш, щоб ставилися до тебе.

Лідія ХМІЛЯР

Відповіді у наступному числі газети

СКАНВОРД

2. Релігійне свято
3. Пухляк на шкірі
4. Шерстяний покрив тварин
5. Нота
6. Скупчення транспорту
7. Доглядає дитину
8. Не проти
9. Місто у Франції
10. Пристрій для ловли риби
11. Природна фарба
12. Бюллітний цар
13. Кресало
14. Запас на чорний день
15. Поїдає вовну, хутро
16. Батіг, прут
17. Порода службових собак
18. Видозміна, різновид
19. Канал
20. Дуст
21. Фус
22.
23. 4047 м²
24.
25. Кухар на кораблі
26. Проблема, турбота
27. Тарілка, що лігає
28. Бог мудрості в Ст. Єгипті
29. Частина крила літака
30. Кільце для веретена
31. Знак віднімання
32. Річка в Італії
33. Навчальне заняття
34. Набір товарів
35. Водовідвідний жолоб
36. Народна казка
37.
38. Протинього нема прийому
39. Коштовний камінь
40. Технічна рослина
41. Нім. фвік
42. Вир
43.
44. Риба
45. Герой Шіллера
46. Виступ в стіні
47. Спадкової одиниці
48. Монтана
49. Кормова частина палуби
50. Старослов. літера
51. Початок літочислення
52. Літак
53. Літ. циганка
54. Жіноче ім'я
55.
56. Брус (морс.)
57. Казкова країна
58. Український письменник

Відповіді на сканворд, вміщений у № 8-9, 2020 р.

1. Агапантус. 2. Сага. 3. Сак. 4. Актив. 5. Саквоаяж. 6. Транс. 7. Текст. 8. Віола. 9. Ля. 10. Іл. 11. Нерпа. 12. Ура. 13. Астана. 14. Арка. 15. Ятрань. 16. Дажбог. 17. Став. 18. Дифенбахія. 19. Студентка. 20. Анафема. 21. Ага. 22. Ері. 23. Ярд. 24. Юта. 25. Штемпель. 26. Раж. 27. НЛО. 28. Швагер. 29. Ані. 30. Гана. 31. Фіра. 32. За. 33. РГ. 34. Ягдташ. 35. Азалія. 36. Арад. 37. Хан. 38. Лінія. 39. Нога. 40. Отс. 41. Ігор. 42. Сибарит. 43. Анемона. 44. Траса. 45. Гнат. 46. Інд. 47. Гіпеаструм. 48. Веста. 49. Сарі. 50. ТРК. 51. Марс. 52. Пані. 53. Як. 54. Клятва. 55. Ада. 56. Норка. 57. Оладі. 58. Алюр. 59. Ірис. 60. ТТ. 61. УТ. 62. Лілія. 63. Арт. 64. Див. 65. Маклер. 66. Таз. 67. Ле. 68. Кіса.